

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 9 (97)

Oktoober 2001

Hind 3 krooni

KONKURSS “LÄÄNE-VIRUMAA - ROHELINE MAAKOND”

Lääne-Viru Maavalitsus, Lääne-Viru Ühisomavalitsus, Lääne-Viru Keskkonnan-teenistus, Virumaa Teataja toimetuse ja Rohelise Maakonna algatusgrupp kuulutavad välja Rohelise Maakonna teemalise konkursi.

Konkurss korraldatakse Lääne-Virumaa kaunite loodusmaastike, looduse üksik-objektide ja vaatamisväärsuste tutvustamiseks kirjutistena, fotodena ja joonistustena. Soovime konkursiga edendada loodussõbralikku majandamist ja keskkonnakaitset Lääne-Virumaal. Tahame kaasa aidata maakonna muutumisele jätkusuutliku arengu ja loodussõbraliku majandamise näidiselaks, mida edaspidi esitlevad tunnussõnad Roheline Maakond. Konkursil osaledes saab igaüks anda oma panuse Rohelise Maakonna teostamisse.

Seatud eesmärkide elluviimiseks sobib Lääne-Virumaa eriti hästi. Mitmekesine ja inimtegevusest suhteliselt vähe häiritud loodus annab maakonnale mõne teise Eesti piirkonnaga võrreldes märkimisväärse eelise. Rohelise Maakonna staatuse kujundamist soodustab ka Lääne-Virumaa geograafiline asend, maakonna ajalooline taust ja fosforiidisõjas omandatud ökoloogiline mõtlemine.

Tõstes esile jätkusuutliku arengu mõõdapäasmatuse, avab Rohelise Maakonna projekt uusi võimalusi loodussõbraliku majandamise ja loodusturismi arendami-

seks, äratav laialdast huvi ja suurendab maakonna külastatavust, tõstab kohalike elanike elukvaliteeti. Rohelise Maakonna kujundamise põhimõtted vastavad Eesti põliste arusaamadele ja tavadele, Euroopas heaks kiidetud väärtushinnangutele.

KONKURSI TINGIMUSED

Ootame konkursile Lääne-Viru maakonnaga seotud fotosid, kirjatöid ja joonistusi, milles on väärtustatud roheline maakonna idee, maakonna loodus ja/või sellega seotud inimtegevus. Sobivate teemade valikul soovime tutvuda valdade ja linnade väärtuslike maastike nimekirjadega.

Konkursist osa võtma on oodatud kõik, nii lapsed ja noored kui eakamad inimesed. Ka need, kes elavad väljaspool Lääne-Virumaad.

FOTOD

- Fotode arv ei ole piiratud
- Fotode suurus - A4 (18 x 30 cm); 10x15 cm
- Fotol jäädvustatu nimi, täpne aadress ja asukoht

KIRJUTISED

- Tekstid võiksid olla fotosid selgitavad või seotud fotodel olevate objektidega (legendid, muistendid jms), kuid neid võib esitada ka omaette lugudena (ilma fotodeta).

- Kirjutiste maksimaalseks pikkuseks on kuni 1500 tähemärki;
- Ootame kirjatöid eelistatult elektroonsel kujul.

JOONISTUSED

- Suurus - A3, A4 formaat

Huvitavamad kirjutised, fotod ja illustratsioonid avaldatakse Virumaa Teatajas.

Alustame materjalide vastuvõtmist kohe pärast konkursi väljakuulutamist. Võistlustööde esitamise viimane tähtaeg on 1. oktoober 2002.

Konkursi auhinnafond on 10 000 krooni. Lisaks eriauhinnad.

Sõnadega “Rohelise maakonna konkurss” varustatud võistlustööd saata aadressil Kreutzwaldi 5, 44304 Lääne-Viru Maavalitsus. Kirjatööd e-posti aadressil: hilje.pakkanen@l-virumv.ee. Informatsioon tel 032 58007, www.l-virumv.ee.

Konkursi töid ei tagastata. Konkursi korraldajad jätavad endale õiguse kasutada konkursile laekunud töid roheline maakonna idee propageerimisel koos viitega autorile. Samuti on korraldajal õigus konkursile laekunud kirjatöid vajadusel redigeerida ja lühendada.

VALLAVOLIKOGUS

26. septembril 2001.a.

1. Maakomisjoni ettepanekute kinnitamine.

Otsustati muuta vallavolikogu 21.06.2000. a. otsuse nr 8 punkti 1.4. ja sõnastada see järgmiselt: mitte kinnitada erastajat vabale metsamaale M-71', tühistada vaba metsamaa M-71 väljakuulutamise.

Kinnitati vaba metsamaa M-4² erastajaks Mati Mere.

2. Alkoholi jaemüügi piirangu kehtestamine.

Peeter Rahnik – Kohaliku omavalitsuse volikogul on õigus oma haldusterritooriumil kehtestada alkoholi jaemüügil lisapiiranguid sortimendi, müügikohtade ja müügivormi kohta. Ettepanek piirata alkohoolsete jookide jaemüügi kellaega tuli volikogu sotsiaalkomisjonilt.

Mall Lepiksoo – Alkoholi liigtarbimine on probleemiks nii meie kui ka naabervaldades. Oleme kohtunud valla noorsoopolitseinikuga, kelle arvates on alkohol liiga kergesti kättesaadav. Riigi osa alkoholipoliitika kujundamisel on olnud nõrk, kõrgete aktsiisimaksudega seda ei lahenda.

Otsustati mitte lubada Väike-Maarja valla haldusterritooriumil asuvates kauplustes ja müügipunktidest üle 5-mahuprotsendilise etanoolisisaldusega alkohoolsete jookide müük alates 23.00-st kuni 08.00-ni. Nimetatud piirang jõustub 01.01.2002.a.

3. Vastus Rein Möldre avaldusele vallavolikogu 28.03. 2001. a. otsuse nr 6 tühistamise kohta.

Peeter Rahnik – 28.03.2001. a. on Väike-Maarja Vallavolikogu otsusega nr. 6 määratud Nõmme külas Rein Möldrele kuuluva ehitise kor-

rastamiseks tähtaja. Rein Möldre poolt on 19.06.2001. a. esitatud volikogule taotlus eeltoodud otsuse läbivaatamiseks. Juhul kui kohalik omavalitsus määrab ehitise omanikule ehitise kordategemise tähtpäeva, määratakse ehitisele teenindamiseks vajalik maa, mida ehitise omanikul on õigus erastada pärast ehitise korrastamist. Maareformi seaduse § 22 lg 1 kohaselt saavad maad ostu-eesõigusega erastada isikud, kellel on õigus maad osta ehitise omanikuna. Kuna Rein Möldrele kuuluv ehitis on lagunenud, siis seda ei saa käsitleda ehitisena nimetatud seaduse mõistes. Nimetatud ehitisele on määratud korrastamise tähtpäev ning maad on võimalik ostu-eesõigusega erastada peale ehitise nõuetekohast korrastamist sellele määratava teenindusmaa ulatuses.

Otsustati jätta Rein Möldre avaldus vallavolikogu 28.03. 2001. a.

otsuse nr 6 tühistamiseks rahuldamata.

5. Vallavanema informatsioon.

Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni:

1) Väike-Maarja Õppekeskuse ühiselamu ehitamisega seotud probleemidest;

2) valla 10. aastapäeva tähistamisest detsembrikuus

Vallavolikogu esimees Olev Liblikmann esitas informatsiooni teede- ja sideministeeriumi vastuse kohta rongiliikluse korraldamisest.

Järgnes videofilmi vaatamine loomsete jäätmete käitlemise tehastest Tšehhi Vabariigis.

VALLAVALITSUSES

18. septembril 2001.a.

1. Rendilepingu kinnitamine.

Otsustati kinnitada mitteeluruumide rendileping füüsilisest isikust ettevõtjaga Ülle Reinfeldiga aadressil Lõuna 10 Väike-Maarja alevikus alates 01.10.2001. a.

2. Raha eraldamine vallavalitsuse reservfondist. Otsustati eraldada vallavalitsuse reservfondist 15 500 krooni VW Sharani remondiks.

3. Rakvere Kutsekeskkooli taotlus sõidusoodustusteks. Raili Sirgmet – Rakvere Kutsekeskkool on esitanud taotluse toetada kutseõppeasutuses õppivate valla õpilaste sõidukulusid kooli ja tagasi, sest riigi poolt eraldatud vahendid sõidusoodustuseks on käesolevaks aastaks otsas. Vallaeelarves oleme ette näinud vastavaid vahendeid ainult üldhariduskooli õpilastele. Otsustati jätta taotlus rahuldamata, sest vastavalt Väike-Maarja vallavolikogu 28.02. 2001.a. määrusele nr 10 "2001. a. vallaeelarve vastuvõtmine" puuduvad Väike-Maarja vallal rahalised vahendid riigi kutseõppeasutuste õpilaste sõidusoodustusteks.

4. Korterivaldus. Otsustati eraldada üürikorter Anu Grünfeldtile aadressil Säte 1-29 Väike-Maarja alevikus alates 01.10.2001. a.

5. Vallavara võõrandamine. Otsustati nõustuda korteri aadressil Säte 1-11 Väike-Maarja alevikus võõrandamisega cellabirääkimistega enampakkumise korras alghinnaga 17 000 krooni.

6. 2001.a. Kauni Kodu konkursi tulemuste kinnitamine. Otsustati kinnitada 2001. a. Kauni Kodu konkursi tulemused järgmiselt: perekonnad Kippel ja Maadvere ning Helja Nurk (esemeline auhind väljures 1 "1000 krooni).

7. Puude langetamise avaldu-

sed. Otsustati nõustuda kolme papi langetamisega aadressil Ehitajate tee 1 Väike-Maarja alevikus. Jätta rahuldamata Lilian Koki avaldus puu langetamiseks aadressil Aia 21 Väike-Maarja alevikus, sest tegemist on elujõus väärspuuga, mis ei takista liiklust tänaval.

8. Informatsioon.

Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni:

1) kohaliku omaalgatuse programmi kohta;

2) haldusõiguse täiendkoolituse kohta;

3) Kaarma valla külastamisest 2. ja 3. oktoobril.

Ehitusnõunik Tarmo Kastemäe esitas informatsiooni Väike-Maarja Lasteaia lisatööde kohta.

25. septembril 2001.a.

1. Maaküsimused. Määrati teenindusmaa korterelamutele.

Määrati

· Väike-Maarja alevikus TAGA-KÜLA TEE 14 asuva korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 4531 m²;

· Ebavere külas Toivo Klametile ja Veiko Klaanile kuuluva korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 4183 m².

2. Väike-Maarja prügila edasise tegevuse jätkamine. Otsustati taotleda valla haldusterritooriumil paikneva Väike-Maarja prügila edasise tegevuse jätkamist kuni 01.11.2002. a.

3. Väike-Maarja Gümnaasiumi algkoolimaja saali kasutamise hinnakirja kinnitamine. Otsustati kehtestada Väike-Maarja Gümnaasiumi algkoolihoone saali kasutamise hinnakiri järgmiselt: asutustele ja ettevõtetele – 40.- krooni tund, õpilastele tasuta.

4. Väike-Maarja Lasteaia hool-

kogu kinnitamine. Otsustati kinnitada Väike-Maarja Lasteaia hoolkogu koosseis järgmiselt: Külli Urbas, Anu Põldma, Merike Hövelson, Sirje Pedor, Ivika Abner, Veiko Metsaar, Anne Pau, Heli Reinart, vallavalitsuse esindaja Raili Sirgmet.

5. Väike-Maarja Muuseumi väikevahendite mahakandmisakti kinnitamine. Otsustati kinnitada Väike-Maarja Muuseumi väikevahendite mahakandmisakti summas 11 547. 55 krooni.

6. Sotsiaaltoetuse eraldamine. Otsustati nõustuda Väike-Maarja Lasteaia lounatoidu maksumuse kompenseerimisega vastavalt lasteaia hoolkogu ettepanekule.

7. Hambaravi Riina Laanemägi OÜ teenindusloal lahtioleku aegade muutmine. Otsustati kinnitada alates 01.10.2001. a. OÜ Hambaravi Riina Laanemägi teenindusloal lahtioleku ajad järgmiselt: esmaspäev 07.30-18.00, neljapäev 15.00-20.00, reede 07.30-17.00. Samas otsustati teha Virumaa Haigekassa Rakvere osakonnale ettepanek tagada hambaravi teenust osutavate arstidega uute lepingute sõlmimisel erakorralise ja nädalavahetustel abi osutamine;

8. Informatsioon.

Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni:

1) Tarbijakaitseinspektori vajalikkusest vallas;

2) Lääne-Viru Ühisomavalitsuse istungil arutatud küsimuste kohta.

9. oktoobril 2001.a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostu-eesõigusega erastamise, kinnistu jagamise, maa tagastamise, maa eest kompensatsiooni määramise, vaba põllumajandusmaa erastamise ja

ostu-eesõiguse mittekasutamise korralduste eelnõud, avalikul enampakkumisel erastatava maa piiride kulgemise ettepanek, korterelamule määratava teenindusmaa piiride kulgemise ettepanek ning määrati teenindusmaa korterelamutele.

Kinnitati

· Kilti alevikus PIKK tn 5C avalikuks enampakkumiseks moodustatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek.

Nõustuti

· Avispea külas asuva 3,77 ha suuruse KASEVÄLJA katastriüksuse ostu-eesõigusega erastamisega HEINO KUNGLALE;

· Avispea külas asuva 3,49 ha suuruse ABRAMI katastriüksuse ostu-eesõigusega erastamisega ARNO KRUTOBILE;

· Triigi külas asuva 5358 m² suuruse ANDRESE katastriüksuse ostu-eesõigusega erastamisega OÜ-le TRIIGI FARMER;

· Ärina külas asuva 8421 m² suuruse SÖNUMI katastriüksuse ostu-eesõigusega erastamisega JOHANNES SÖNUMILE;

· Ebavere külas asuva 1026 m² suuruse ELEKTRITEENUSE katastriüksuse ostu-eesõigusega erastamisega AS-le ELEKTRITEENUSED;

· Avispea külas asuva 4,02 ha suuruse MUTI katastriüksuse tagastamisega TÖNU SIBOLTILE;

· Avispea külas asuva 11,74 ha suuruse KESKPÖLLU katastriüksuse tagastamisega VELLU TOMILINILE;

· Vao külas asuva VANSI katastriüksuse jagamisega järgmiselt: VANSI – pindalaga 5501 m² ja UUS-VANSI – pindalaga 18,42 ha;

· Müüriku külas asuva 5,15 ha suuruse vabast põllumajandusmaast moodustatud LIINI katastriüksuse

erastamisega Uüle EBAVERE SUURTALU;

· Ebavere külas asuvast vabast põllumajandusmaast 8,83 ha suuruse SÄLLI katastriüksuse moodustamisega.

Määrati

· Väike-Maarja alevikus PIKK tn 19 asuva korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 3166 m²;

· Väike-Maarja alevikus AIA tn 1 asuva korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 1704 m²;

· Kilti alevikus PIKK tn 5 asuva korterelamu teenindamiseks vajalik maa;

· kompensatsioon JAAK KULD-SAAREle õigusvastaselt võõrandatud KATKU SILLAOTSA maa eest.

Otsustati

· mitte kasutada ostueesõigust Väike-Maarja vallas Liivaküla külas asuva 50,6 ha suuruse Liima kinnistu suhtes.

2. Õpilasiinide septembrikuu dotatsiooni eraldamine. Otsustati tasuda avalikku liini nr 59 teenindavale OÜ-le Tapa Autobussipark õpilaste veo eest septembrikuu dotatsiooni summas 10 419 krooni.

3. Mitteeluruumi rendilepingu kinnitamine. Otsustati pikendada mitteeluruumide rendileping üheks aastaks AS-ga Vaania aadressil Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus.

4. Vallavara müük (FIE Kalev Eesmäe avaldus). Otsustati nõustuda laohoone aadressil Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus võõrandamisega füüsilisest isikust ettevõtja Kalev Eesmäele hinnaga 100 000 krooni.

5. Valla korteri müük. Otsustati nõustuda korteri aadressil Triigi küla Väike-Maarja vallas võõrandamisega Salme Linusele hinnaga 1000 krooni.

6. Väike-Maarja hoolekande- ja tervisekeskuse väikevahendite mahakandmisakti kinnitamine. Otsustati kinnitada Väike-Maarja hoolekande- ja tervisekeskuse väikevahendite mahakandmisakti summas 15 577,20 krooni vastavalt lisale.

7. Avanduse valla üldplaneeringu kooskõlastamine. Otsustati suunata üldplaneering kooskõlastamiseks vallavolikogule, sest lähtuvalt haldusterritoriaalse reformi kavast ühendada Avanduse ja Väike-Maarja vald on tegemist poliitilise otsusega. Vallavalitsuse liikmed, osakondade juhatajad ja nõunikud on üldplaneeringuga eelnevalt tutvunud.

8. Vallavalitsuse 28.08.2001. a. korralduse muutmine ja täiendamine. Otsustati muuta vallavalitsuse 28.08.2001. a. korralduse nr 381 pealkiri ja täiendada korralduse sissejuhatavat osa vastavalt esitatud eelnõule.

9. Vastus Rein Möldre kaebusele. Otsustati kinnitada vallavalitsuse vastus Rein Möldre kaebusele vallavalitsuse 28.08.2001. a. korralduse nr 381 täielikult õigusvastaseks tunnistamiseks ja ettekirjutuse tege-

miseks vastavalt lisale.

10. Teenindusloa väljastamine ja kauplemislubade pikendamine. Otsustati väljastada teenindusloa üheks aastaks füüsilisest isikust ettevõtja Vladimir Karpovile aadressil Ehitajate tee 4 Väike-Maarja alevikus keevitus- ja treimistöde teostamiseks, pikendada OÜ Lesteka kauplemisluba üheks aastaks aadressil Jaama 3-9 Väike-Maarja alevikus ning OÜ Enar EA kauplemisluba ja alkoholi jaemüügi tegevusloa üheks aastaks aadressil Energia 2 Väike-Maarja alevikus.

11. Informatsioon. Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni Lääne-Viru Ühisomavalitsuse istungil arutusele olnud küsimustest. Ehitusnõunik Tarmo Kastemäe esitas informatsiooni Pikk 5, 16, 18 ja Simuna mnt piirkonna planeerimise kohta. Asjast huvitatud pooled kutsutakse olukorra üle aru pidama. Kultuuriosakonna juhataja Ilve Tobreluts tutvustas valla 10. aastapäeva pidustuse korraldamise kava. Aastapäeva üritused viiakse läbi õppekeskuse hoones 12. detsembril. Sõprusvaldade esindajad kutsutakse aastapäeva üritusele, soovijad võivad osaleda ka 15. detsembri peoõhtul Väike-Maarja rahvamajas. Heaks kiideti ettepanek korraldada näitus valla elust 10 aasta jooksul.

16. oktoobril 2001.a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise, kinnistute jagamise, vaba metsamaa erastamise, korralduse tühistamise korralduste eelnõud, korterelamule määratava teenindusmaa piiride kulgemise ettepanek ning määrati teenindusmaa korterelamutele.

Nõustuti:

· Kilti alevikus Liiduri tn 16 asuva 2764 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega ÜLLAR TÖBRELUTSule;

· Ebavere külas asuva 5968 m² suuruse MÄTASE katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega JAANUS MÄTASEle;

· Eipri külas asuva 9,37 ha suuruse PUUSEPA katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega TEET SAUELALe;

· Triigi külas asuva 3963 m² suuruse TOOMASE katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega JÜRI REBASELE;

· Triigi ja Avispea külas asuva 12,25 ha suuruse KUTSARI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega VELLO KUNGLALE;

· Väike-Maarja alevikus RAHU tn 2 asuva 1221 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega AIN OLVIle;

· Triigi külas asuva KASEMÄE kinnistu jagamisega järgmiselt: KASEMÄE – pindalaga 8,44 ha ja KASEPÖLLU – pindalaga 19,03 ha; · Eipri külas asuva ORAVA kinnistu jagamisega järgmiselt: ORAVA – pindalaga 13,8 ha ja ORAVAMETSA – pindalaga 7,1 ha;

· Liivaküla külas asuva KÕLU kinnistu jagamisega järgmiselt: KÕLU – pindalaga 16,1 ha ja KÕLU-METSA – pindalaga 9,0 ha; · Avispea külas asuvast vabast metsamaast 11,78 ha suuruse RISTIMETSA katastriüksuse moodustamisega.

Määrati:

· Väike-Maarja alevikus AIA tn 3 asuva korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 2214 m²;

· Väike-Maarja alevikus AASA tn 3A asuva korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 725 m²;

· Väike-Maarja alevikus TAMME tn 5A asuva korterelamu teenindamiseks vajaliku maa piir.

Tühistati

· 06.06.2001.a. korraldus nr 233.

2. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine. Otsustati kinnitada sotsiaalkomisjoni ettepanekud sotsiaaltoetuste eraldamise kohta summas 6 000 krooni.

3. Puude langetamine. Otsustati nõustuda 4 papli langetamisega aadressil Jaama 19 Väike-Maarja alevikus.

4. Detailplaneeringu algatamine. Tarmo Kastemäe – Algatav detailplaneering hõlmab Simuna mnt ja Pika tn ristmiku liikluse ja autode parkimise ümberkorraldamist, Pikk tn 18/Simuna mnt 3 kinnistu hoone rekonstrueerimist, samuti Pikk 5 asuva hoone ümberehitamist. Asjast huvitatud isikutega on alustatud läbirääkimisi detailplaneeringu korraldamise ja finantseerimisega seotud kulude proportsionaalse tasumise kohta. Koostamisel on detailplaneeringu lähteülesanne, detailplaneeringu algatab

vallavolikogu.

5. HÕS-i kohaselt haldusõiguserikkumisi menetlema volitatud ametnike nimekirja. Peeter Rahnik – Ette on valmistatud eelnõu haldusõiguserikkumise protokoll koostama ja haldusõiguserikkumise asja arutama volitatud ametiisikute loetelu kinnitamiseks. Leie Arula tegi ettepaneku välja töötada ühtne protokoll ja trahvikviitungi vorm. Vallavanemale kirjalikult esitatud ettepanekuid eelnõu kohta arutatakse järgmisel vallavalitsuse istungil.

6. Kauplemisloa pikendamine. Otsustati pikendada füüsilisest isikust ettevõtja Sirje Pedori värske kala müümise kauplemisluba üheks aastaks.

7. Lepingu kinnitamine detailplaneeringu koostamise ja finantseerimise õiguse andmiseks. Otsustati kinnitada leping detailplaneeringu koostamise ja finantseerimise õiguse andmiseks Loomsete Jäätmete Käitlemise AS-ga.

8. Väike-Maarja Gümnaasiumi algkoolimaja saali rendilepingu kinnitamine. Otsustati kinnitada rendileping Kristel Tammega ruumide rentimiseks Väike-Maarja gümnaasiumi algkooli hoones aeroobika kursuse läbiviimiseks.

9. Informatsioon. Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni valla aastapäeva pidustustega seonduvast. EMSLi infopäev toimub 18. oktoobril Lääne-Virumaa Keskraamatukogus. 23. oktoobril võõrustame vallas külalisi Norra West-Agderi maakonnast.

Väike-Maarja valla ja Saaremaal asuva Kaarma valla vahelised sõprusdemed ulatuvad juba pea kümne aasta tagessesse aega. Palju kordi on üksteisel külas käidud, koos õpitud ja arenetud, koos on ka PHARE-projekti raames läbi tehtud valdade arengustrateegiate kujundamise ja arengukavade koostamise pikk protsess.

Valdade elukorraldus on paljuski sarnane, kuid igal pool on oma omapära, omad võimalused ja vajadused ja töötajatel hakkamasamiseks ka omad nipid. Nii on üksteiselt päris palju õpitud ja vastastikku tuge leitud.

Oktoobrikuu algul oli vallavalitsus koos vallavanema ja volikogu esimehega taas Saaremaal. Seekord eesmärgiks näha-kuulda, kuidas Kaarmal pärast valdade ühineamise läbitegemist (1999.a. ühines Kaarma vald Kuressaare vallaga) elu-olu kulgeb. Oldi külalisteks

Kaarma valla uues, sügavat muljet avaldanud vallamajas - hea ja oskuslik ruumilahendus, maitsekas kujundus, lihtne ja otstarbekas sisustus.

Tutvuti Kudjape küla spordi-kompleksiga, kuhu muu hulgas oli rajatud ka lihtne ja vähe kulutusi nõudev rannavolle plats. Tutvuti ka väliskapitalil rajatud ja välisrule suunatud tootmi-sega ettevõtetega: OÜga Merinest Mullutus ja OÜga Sarnet Astes. Oldi külalisteks värske ilme saanud Aste klubis, kus kuulati Kaarma vallavanema Ülo Veveri ülevaadet sealsetest investeeringutest. Arutleti mitmetel erinevaid eluvaldkondi puudutavatel teemadel.

Tagasiteel heideti põgus pilk jaanilinnukasvatusele Muhu-maal ja hingati värsket mereõhku Pädaste mõisa pargis. Saadi hinge-kohutust ja elujõudu ning uusi mõtteid ja uut energiat.

TUTVUSTAME VALLAVALITSUST

ILVE TOBRELUITS,
kultuuri- ja spordiosakonna juhataja,
töötas Väike-Maarja vallas alates
16. septembrist 1991.a.

Väike-Maarja valla kultuuri- ja spordiosakonna ülesandeks on hoolitseda rahvakultuuri, raamatukogude ja muuseumi tegevuse ning turismi ja spordielu kestmise ja edendamise eest vallas, anda välja valla infolehte, hoida päevakorral koostööd sõprusvaldadega, pidada sidet seltside, mittetulundusühingute ning muude ühenduste ja liikumistega, kanda hoolt valda tutvustavate trükiste ja sümboolika eest.

Kultuur peab säilitama sajanditepikkuste traditsioonide ja tavade järjepidevuse, eestlaste elulaadi ja mõtteviisi ning laulu-, tantsu-, näitemängu- ja käsitööoskused. Kultuuri elujõulisuse tagamine ning võimaluste loomine loovuse arendamiseks ja eneseteostuseks on kohaliku omavalitsuse ülesanne, millest sõltub eesti rahvakultuuri ja rahvariie säilimine ning üldlaulu- ja tantsupidude traditsiooni kestmine.

Väike-Maarja Valla Rahvamaja koondab ühise juhtimise ja töökorralduse alla Väike-Maarja ja Kilti rahvamajade tegevuse ning teenindab kultuurilist kogu valla elanikkonda. Valla rahvamaja direktor on Mare Taar ning seal töötavad Eve Hein (kunstiline juht), Liivi Erala (dekoratsioon) ja Merike Koppas. Rahvamaja peamiseks ülesanneteks on

- rahvakultuuri säilitamine ja arendamine;
- seltsielu edendamine;
- elanike kultuurilis-meelelahutuslik teenindamine;
- kultuuriürituste korraldamine;
- isetegevus- ja huvialaringide töö korraldamine;
- professionaalse kunsti vahendamine;
- koostöö piirkonna kultuuri- ja haridusasutuste ning teiste asutuste ja ühendustega kultuurielu korraldamisel.

Rahvamajade juures käivad koos mitmed erinevad huviringid ligi 350 isetegevuslasega. Aktiivsem on tegevus Väike-Maarja rahvamaja juures. Järjepidevalt on seal tegutsenud

- segakoor "Helin"

- kammerkoor
- pasunakoor
- rahvatantsurühmad
- perekklubi
- eakate klubi "Härmalõng"

Noori seovad rahvamajaga enim showtantsurühmad, aga ka tütarlaste ansambel ja pasunakoor.

Kilti rahvamaja juures isetegevuslaste aktiivsus nii suur ei ole kui Väike-Maarjas, aga mitmete huviringide tegevus on sealgi järjepidev. Püsivamalt ja tulemuslikumalt on koos käinud eakate tantsu- ja lauluring. Kilti rahvamajas on huvilistel - eeskätt noortel - võimalik mängida ka malet, kabet, koroonat ja lauatennist.

Pandivere päev on kodukandipäev, mis sai alguse rahvusliku aktiivsuse tõusu ajal 1988. aastal ja sümboliseeris siis meie isolemist ja isetegemist. Nüüd aga aitab Pandivere päev säilitada meil oma kodukoha kultuuriloolist järjepidevust ja on aja jookkul kujunenud iga suve hakul toimuvaks paikkonna suurimaks pidustuseks. Tuleval kevadel peame juba 15. Pandivere päeva.

Väike-Maarja Valla Raamatukogu moodustub Väike-Maarja, Kilti ja Triigi raamatukogudest ning Avalikust Internetipunktist. Valla raamatukogu juhataja on Irma Raatma ning seal töötavad vanemraamatukoguhoidja Imbi Lumiste, raamatukoguhoidjad Anu Bachaus, Tiiu Grünthal ja Riina Tali ning infotöötaja Reet Kõiv.

Raamatukogu:

- komplekteerib, säilitab ja teeb soovijaile kättesaadavaks trükised, mitmesugused infokandjad ja avalikud andmebaasid;
- tagab elanikkonnale vaba ja piiramatut juurdepääsu informatsioonile ja teadmistele ning toetab elukestvat õppimist ja enesetäiendamist;
- arvestab ja töötleb kirjanduse, dokumentide ja muud infokandjad ning korraldab vajalikud kataloogid;
- teeb teatme-bibliograafiatööd;
- võimaldab soovijaile internetiteenuse kasutamist (praegu küll ainult Väike-Maarjas);
- kogub ja säilitab oma teeninduspiirkonda puudutavat kirjandust ja muud ainetikku;
- korraldab raamatuvarede tutvustamiseks mitmesuguseid näitusi ja üritusi.

Pärast Väike-Maarja raamatukogu kolimist lasteaiahoones valminud uutesse ruumidesse on raamatukogu elanikkonna hulgas tunduvalt olulisemaks muutunud ja külastajate arv tublisti suurenenud. Internetipunkt on seni populaarne ja vajalik olnud noorte seas. "Vaata maailma" projekti läbi sai interneti kasutamine tuttavamaks ka eakamale rahvale.

Muuseum on koht, kus minevikku tänapäevaga kokku viies tagatakse kultuuri-väärtused tulevikule - seega on muuseum järjepidevuse kandja ja paikkonna pärandi säilitaja. Väike-Maarja ja ümbruskonna minevik ja tänapäev leiab kajastamist peamiselt Väike-Maarja Muuseumi, aga ka Vao tornlinnuse ja Kilti Põhikooli rohke kodu-uurimusliku materjaliga varustatud ekspositsioonides.

Väike-Maarja Muuseumi juhataja on Reeli Freiental, muuseumis töötab ka Malle

Ennus. Võimaluste piires oleme püüdnud Vao tornlinnust suviti külastajatele lahti hoida. Sellel suvel oli torni peremeheks Hans Veermäe.

Teist aastat on muuseumi endise juhataja Ellu Moisa ametinimetuseks **turismikorraldaja** ning pea sama kaua on Väike-Maarja Muuseumis töötanud ka turismiinfopunkt. Reisihuvilised saavad sealt kõikvõimaliku infot nii Väike-Maarja valla vaatamisväärsuste kui kogu Eesti turismiobjektide ja puhkamisvõimaluste kohta. Väike-Maarja ümbruse kohta on koostatud mitmed väga põhjalikult läbi mõeldud turismimarsruudid ja voldikud, kust saab juhiseid erinevate matkaradade läbimiseks ja siinse paikkonna rohket huviväärsustega tutvumiseks. Huviohjektid on enamuses viidastatud, mis muudab nende leidmise suhteliselt kergeks.

Sport, eriti tervisesport annab elujõudu ja tugevdab elanikkonna tervist ning võimaldab kõigile liikuda tahtjaile eneseteostust. Vallavalitsus püüab luua võimalikult paljudele erinevate vajadustega elanikegruppidele võimalusi spordi ja mitmesuguste liikumisharrastustega tegelemiseks.

Triigi Spordihoone on ainuke Väike-Maarja valla halduses olev kõigile soovijale kasutamiseks mõeldud spordihoone. Seal on võimalik kasutada pallimängusaali, jõusaali, koroonat, lauatennist, male ja kabe mängimiseks ka väiksemaid ruume. Lastele on eraldi turnimisruum. Külastajate kasutuses on duširuumid ja saun. Spordihoone juhatajana töötab Aule Rebane, kes hiljuti osales jõusaalitreenerite kursustel ning on nüüd pädev suunama oskuslike nõuannetega kõiki jõusaali kasutajaid.

Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi on mittetulundusühing, kes on lepingu alusel võtnud enda kanda valla rahvaspordielu korraldamise: ülevallalised võistlused, pere-, jooksu-, suusa-, jalgratta-jm. päevad, valla võistkondade väljaviimise maakondlikele ja üleriigilistele võistlustele jne. Rahvaspordiklubi tööd korraldab tegevjuhina Ants Rikberg.

Valla spordielu edenemisele on tänavu palju kaasa aidanud Avatud Eesti Fondile esitatud õnnestunud projektid Saalti-Ameerika Partnerlusprogrammi kaudu taotsetud finantseerimine. Selle rahastamise toel on sisustatud Triigi Spordihoonesse mitmete jõumasinatega varustatud jõusaal ja tehtud investeeringuid Ebavere radadele. Ebavere radade valgustamisele aitasid rahaliselt kaasa ka Norra Kuningriik ja meie sõprusvald Norras - Sirdali kommun.

Oeldakse, et iga rahvas on just täpselt nii rikas, kui tähtsaks ta peab oma kultuuri. Siinsetel aladel on ajast aega olnud kestvad kultuuritraditsioonid, mille kaudu elujõuline majandus ja vaimuergas rahvas on oma tugevust ja rikkust tunnetanud. Moodustub ju kultuur meie elu paljudest erinevatest tahkudest ja meie paikkonna elujärg on ka täna paljuski meie kõigi ühislooming.

Olgem varmad kasutama meil praegu olemasolevaid eneseteostuse võimalusi ja tulgem alati välja uute mõtetega. Kõik edasiviivad ettepanekud ja arvamused seniste altnimekute kohta on teretulnud vallavalitsuse toas nr. 221.

MAA OSTUEESÕIGUSEGA ERASTAJAD!

Lääne-Viru Maavalitsuse maaosakond kutsub järgnevas nimekirjas toodud maa erastajaid sõlmima maa ostu-müügilepinguid. **Kuni 1. jaanuarini 2002 on maa müügihinnaks veel 1993. aasta maa maksustamishind.**

Lähem info Lääne-Viru Maavalitsuse maaosakonnast, Rakvere, Kreutzwaldi 5-c, telefon 58 051.

AS Aico Agro – Kaalika maaüksus Aburi külas, Teeääre maaüksus Ebavere külas, Uustalu maaüksus Ebavere külas, Lao maaüksus Ebavere külas, Väljaku maaüksus Eba-vere külas;

Väike-Maarja Tarbijate Ühistu – Pikk tn 36 Väike-Maarja alevikus, Pikk tn 9 Väike-Maarja alevikus, Pandivere kaupluse maaüksus Pandivere külas, Pikevere kaupluse maaüksus Pikevere külas, Jaama tn 4 Kilti alevikus, Võidu tn 5A Väike-Maarja alevikus;

Valter Pugonen – Pikk tn 5 Väike-Maarja alevikus;

Ülle Kuusk, Riho Rääk – Aia tn 23 Väike-Maarja alevikus;

Aivar Püvi, Enn Jaansen – Energia tn 2 Väike-Maarja alevikus;

Malle Kudi, Kalle Kudi – Energia tn 22 Väike-Maarja alevikus;

OÜ Aksel VA – Jaama tn 7A Väike-Maarja alevikus;

Andreas Aimse – Kolde tn 16 Väike-Maarja alevikus;

Mare Taar – Kolde tn 19 Väike-Maarja alevikus;

Kaja Vilkes – Metsa tn 1 Väike-Maarja alevikus;

Kalev Õim – Hõimu maaüksus Äntu külas;

Asta-Leeno Krikmann – Jõeotsa maaüksus Äntu külas;

Peeter Järvamägi – Järvaniidu maaüksus Raigu külas;

AS Kaarma KT – Kaarma tankla maaüksus Ebavere külas;

Jelena Dementjeva – Kalmu maaüksus Mürriku külas;

Kalle Käper (Tiit Okas) – Kasenuka maaüksus Triigi külas;

Argo Ilves – Kooli maaüksus Raeküla külas;

Salme Kuhlbach – Kuhlachi maaüksus Ärina külas;

Heino Kanistik – Kuuse maaüksus Ebavere külas;

Argo Lõomets – Künka maaüksus Äntu külas;

Oleg Agejev (Toomas Marga) – Lepiku maaüksus Liivaküla külas;

Hindrek Kippel – Leppiku maaüksus Avispea külas;

Harri Lõomets – Lille maaüksus Avispea külas;

Kristel Kippel – Metsa maaüksus Avispea külas;

Sofia Mural – Murali maaüksus Koonu külas;

Erkki Joonas – Mäeotsa maaüksus Koonu külas;

Valve Mätas – Mätta maaüksus Koonu külas;

Mati Mund – Pargi maaüksus Eipri külas;

Toomas Saage – Pihlaka maaüksus Triigi külas;

Eda Roots – Rohuaia maaüksus Eipri külas;

Aare Kivi – Saluvahi maaüksus Eipri külas;

Silvar Kivistu – Sepa maaüksus Avispea külas;

Vilho Tammi – Tammi maaüksus Ebavere külas;

Illar Kungla – Viirpuu maaüksus Triigi külas;

AS Eesti Post – Jaama tn 5 Kilti alevikus;

Lembit Kaare – Pikk tn 6 Kilti alevikus;

Margo Nõukas, Margit Nõukas – Põhja tn 5 Väike-Maarja alevikus;

Urmas Kopti – Põhja tn 4 Väike-Maarja alevikus;

Signe Sabas, Sven Sabas – Põhja tn 7 Väike-Maarja alevikus;

Kalev Kalmet – Põllu tn 8 Väike-Maarja alevikus;

Erki Tamm – Simuna mnt 13 Väike-Maarja alevikus;

OÜ Vestur – Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus;

Andre Tammi – Tare tn 8 Väike-Maarja alevikus;

Kalle Saage – Välja maaüksus Avispea külas;

Meeli Veia – Õuekivi maaüksus Triigi külas;

OÜ Pandivere Tõulinnukasvatus (AS Pandivere Linnukasvatus) – Äntu kanala maaüksus Äntu külas.

Riigilõivu maksmine

Enne avalduse väljastamist tootlustamise ja jaekaubandusega tegelevatele ettevõtetele ja füüsilistele isikutele tuleb kontrollida maksekviitungi põhjal riigilõivu tasumist riigilõivuseaduse § 88-2 lõige 3 kohaselt

- tootlustamise ja jaekaubanduse korral 500 krooni,
- toidu tööstusliku töötlemise ja toidu valmistamise korral 1500 krooni.

Riigilõivu saab maksta maksumeti riigilõivu konto osale 012 PTK46

- Hansapanka - 221013264340
- Ühispanka - 10052032262003

Viitenumber on mõlemal pangal 1002573.

Riigilõivu tasumisest on vabastatud riigiasutused.

Tegevusloa kooskõlastamisel tuleb tasumist tõendavad dokumendid esitada ka Lääne-Virumaa Tervisekaitsetalitusele.

Lugupidamisega
Mihhaill MUZÖTSIN,
Lääne-Virumaa
Tervisekaitsetalituse direktor

Sügisel on taas käivitunud Kohaliku omavalitsuse programmi II voor. Maakondlike projektide esitamise tähtaeg on 1. november ja üle-Eesti-liste projektide tähtaeg 15. november.

Üldpõhimõtted, kriteeriumid ja taotlemistingimused on samad mis I vooruski. (Maavalitsuse kodulehel on loetelu eelmiste rahastatud projektide kohta.) Kokku 3 miljonist kroonist on meie maakonnal kasutada 186 500 krooni.

Programmi kord ja taotlusvormid on saadaval

- maavalitsuse toas 38 (Tiina Vilu 58015),

- ettevõtluskeskuses,
- ühisomavalitsuses,
- vallas
- aaderssil www.erda.ee.

Taotlused, mis hõlmavad mitut maakonda või on mingil muul tunnusel üldise tähtsusega, esitatakse Ettevõtluse Arendamise SA Regionaalarengu Agentuurile (Oleviste 3, 10133 Tallinn).

Õpetajate päev liitis koolipere

5. oktoobril tähistas Väike-Maarja Gümnaasium taas õpetajate päeva. See oli üks üritustest, mille abiturium esimest ja viimast korda üle elama pidi.

1. klassi astujate toomine õpilaspileti kätteandmise tseremooniale, tundide andmine õpetajate asemel, indiac mängimine õpetajate vastu - üks ja ainus kord sai seda tehtud. Kuid abiturium ei nõudnud tarkust taga mitte ainult nooremalt, vaid ka õpetajatele sai korraldatud väike mälu treening - Koolivillak.

Meile jäi see meelde kui päev, mis liitis õpilased ja õpetajad üheks. Aitäh teile, kolleegid!

Abituurium

KAUNI KODU KONKURSS 2001

*Ole terve hoole eest,
targalt tehtud tööde eest.
Nii said õied aedadesse,
värviröömsaks kodumajad,
toredaks tare tagused.*

Need read on saanud traditsiooniliseks sissejuhatuseks Väike-Maarja valla Kauni Kodu konkursi tänukirjadel.

Esimene konkurss sai teoks 1997. aastal. Seega oli tänavune neljas. Seekord otsustas komisjon hinnata valla talumajapidamisi, jättes välja alevikusised eramud.

Komisjon koosseisus Maret Terav, Eve Veermäe, Leie Arula, Juta Haasma vaatas üle Väike-Maarja valla külad ning hindas 14 majapidamist, hindamise aluseks Kauni Kodu reglement.

Ringsõidul oli rõõm tõdeda, et iga aastaga lisandub meie valda üha rohkem hoolitsetud majapidamisi ja kauneid koduaedu. Teadagi - see eeldab soovi ja oskust ilu luua, nõuab mahukat tööd ja pidevat hoolt.

Ringsõidul saadud muljetest kokkuvõteteid tehes oli komisjon selle aasta parimate valikul üksmeelne. Lõpliku otsuse kinnitamiseks tehti ettepanek vallavalitsusele. Vallavalitsuse 13.09.2001.a. korraldusega otsus kinnitati.

Lõplikud tulemused:

Anda välja kolm rahalist auhinda ('a 1000.- krooni) alljärgnevatele:

1. Perekond KIPPEL
Avispea külast.

Väljakujunenud majapidamine, terviklik ruumimõju, hea tsoneering, korras hooned, korrastatud tootmistsoon, väga hea suvelillede valik ja nende leidlik paigutusviis.

2. Perekond MAADVERE
Kiltsist.

Väga hea tsoneering, korrastatud hooned, piirded, rikkalik lillede valik, sujuv üleminek metsapargiks.

3. Pr. HELJU NURK

Väike-Maarja alevikus Renne tee rajatud kiviktaimla eest. Suurele maa-alale rajatud kiviktaimla on silmapaistev oma mahult ja mitmekesiste taimede valikult. Kui üldjuhul hindame isiklikke majapidamisi ja koduaedu, siis Helju Nurk on rajanud lugupidamist vääriva iluaia lihtsalt Väike-Maarjale ja hooldab seda aastast aastasse.

Eriauhinnad:

· **perekond ERALA Äntu**
külast

Perspektiivitundega rajatud koduaed, kasutatud üldplaneeringus kaunist looduslikku allikatiiki. Peremärgiks sissesõiduteel põllukividest laotud püramiid.

· **perekond KARUKS Kiltsist**
Korras hooned, hooldatud rohumaad.

· **perekond MATUSORG**
Aavere külast

Eriti vajab äramärkimist selle pere poolt hinnatud vana, tõelist ehituskunsti - maakivist hooned. Ehitusmärk hoone seinas kannab aastaarvu 1825 ja meistriks olnud M. Kalinin.

Konkursist kokkuvõtete tegemiseks ja tänuavalduste üleandmiseks on saanud tavaks kutsuda tublimatest tublimad pidulikule koosviibimisele, mis seekord toimus Vao tornlinnuses (vaata fotot!). Õhtul esinesid Väike-Maarja Muusikakooli õpilased Madli Allsoo, Gerda Noorlind ja Kaiti Kannel õpetaja Meelis Allsoo juhendamisel.

Vallavanem Sven Kesleri poolt üle antud tänukirjade juurde kuulusid ka Valasi külasepa Peep Joosti taotud hobuserauad ja koduaedadesse istutamiseks ilupuude istikud.

Kohvilaua elavas ja sundimatus keskustelus vahetati kogemusi ja mõtteid koduaedade rajamisest ja arendamisest. Arutleti Väike-Maarja valla tänapäeva ja lähituleviku probleemide üle. Oli mõnus õhtu.

Lõpetuseks on meeldiv tõdeda, et meie valla kauneid

kodusid on märgatud ja need on väärinud ka üleriigilist tähelepanu:

· 1999. aasta Lääne-Viru maakonna kaunimate kodude konkursil autasustati ARVO KAARE metsanurga talu Triigi-Karutiigilt ja kutsuti president Lennart Meri kodukaunistamise konkursi parimate vastuvõtule; ära märgiti perekond TERAVA kodu Väike-Maarja alevikus;

· 2000. aasta Lääne-Virumaa kauneid kodusid pidas mees ka peaminister Mart Laar. Käesoleva aasta 16. juulil andis Mart Laar koos maavanem Marko Pomerantsiga Triigi metskonnas perekond LEITERI koduaia üle maakonna parimatele mastivimplid ja tänukirjad. Meie vallast osalesid peaministri vastuvõtul perekond VINK, perekond KINKMAN ja pr. EVI VÖÖRMAN.

· 2001.a. Lääne-Virumaa Ilusa Küla konkursil väärilis äramärkimist ka Avispea küla. Sealse rahva pingutused oma küla kaunimaks muutmisel on tõesti kiiduväärt.

Täname kõiki majapidamisi, kodusid, mis järjepidevalt rõõmustavad oma korras hoonete, hoolitsetud ümbruse ja kauni koduõuega ning soovime jõudu ja tervist edaspidisteks tegemisteks.

Juta HAASMA

Paekivist ehitatud Vao mõis

Eino TOMBERG

Ehituse keskele müüriti kivi daatumiga 1783. Hiljem valmistatud lohepeakujuliste tuulelippudele lõigati 1780. Aida kõrvalt viib tee mõisa majandusõue, mille ümber paiknevad tiheda rühmana impoosantne viinavabrik, valitsejamaja, kuivati ja sepikoda. Domineerib **viinavabriku** massiivne kehand. Seinad on tehtud tahutud paekivist, uste ja akende avad ääristatud punaste põletatud savist tellistega. Seintel on veel muidki punastest tellistest ja tahutud paekivist tehtud reljeefseid kaunistusi. Maja katuseharjal näitab tuule suunda ja ehitusaastat - 1864 - tuulelipp. Viinavabriku peaukse kohale müüritud vakujuline lihvitud kivi on jäänud lagedaks. Sellesse kavatseti tõenäoliselt jäädvustada ehitusaasta või omaniku initsiaalid. Hoone idaküljele jääb uue katla tarvis juurdeehitus. Seegi on kaunistatud muu hoonega sarnaste punastest tellistest dekoratiivsete elementidega. Hilisemad ukseava suurendajad on ära kaotanud ehitusmeisteri nime ja daatumiga varustatud kivil viimase numbri. Viinavabriku kõrvalt seisab väike dekoratiivne lõhutud maakividest **sepikoda**. Ehituslaadilt sarnaneb sellega tiigi kaldal olev **saun**. Sepikoja ukseava küljed ja võlvkaar on tehtud tahutud paekivist, samuti reljeefsed ust ümbritsevad seinakaunistused. Ümmargune aken kelpkatuse harja all on ääristatud punaste tellistega. Maakivi ühendava valge lubimördi sisse on täpitud tumedaid kivikillukesi. Toredasti mõjuvad seinamaterjaliks kasutatud valge paekivi ja lubjamördi, punaste saviteliste ning tumedate maakivide kontrastsed toonid. Ka seinteks kasutatud maakive on valitud mitut erinevat värvi. **Valitsejamaja** massiivsed paekivist seinad on väljastpoolt krohvitud valgeks ja tiigipoolse

küljel tükati metsviinapuu rohelusega kaetud. Roheliste vetikatega on kattunud ka hoonetevahelise väikese ümmarguse tiigi pind. Tiigi ümbruses ja kasutult seisvate hoonete vahelisel alal võimutsevad inimesest kõrgemad mürgised karuputked. Kuivati otsaseina kohale ehitatud postide otsas väikese katuse aluses tornikeses on säilinud kell, mille löökidega anti märku tulekahjust ja ka lõunavaheajast. Aknaavad on praeguseks laudadega kinni lõõdud, kuid veel mõni aasta tagasi oli näha tihedat 16-ruudulist raamistust. Mõisa õuelt loodesse jääb **mäe rehi**. Rehe seinad on tehtud valdavalt tahutud paekivist. Seintesse ehitatud pikad kitsad tuulutusavad ja ukseaugud on ääristatud samuti tahutud paekiviga. Veel ilmestavad seinu ja markeerivad väravakohta reljeefsed paekivist vööd. Vaid otsaseina üldosa tuulutusavad ja ümmargune aken on ääristatud punaste tellistega. Säilinud on väravate vanaaegsed hinged. Tornlinnuse vastas jõe parempoolsel kaldanõlval troonib **vitsakopli laut**. Hoone on paekivist seintega ja korduvate juurdeehitustega oma esialgse ilme minetanud. Laudast edasi kõrgub kahekorruseline kõrge paekivist seintega **magasiin**. Vaid katusealused postid on tehtud punastest tellistest.

Paekivist seintega kahe paari kividega mitmekorruseline **tuulik** on ehitatud veidi kaugemale künkaharjale. Hollandi tüüpi tuuleveski sai valmis 1786. a. ja kuulub Eesti vanimate hulka. Veski katus ja sisustus on pea täielikult hävinud, katkised veskikivid vedelevad maas. Veski külje alla tekkis hiljem mõisatöölise asula - Moonaküla.

Kes on ainulaadse ajaloolise Vao mõisaansambli omanik praegu?

1919. aasta Maaseadusega võõrandati mõisate maa ja inventar. Valdava osa maast jagati asundustalude vahel, inventar müüdi, saeveski ja viinavabrik renditi välja. Mõisasüda koos osa maaga jäi endiselt Rennenkampffidele. Nende Hitleri kutsele järgimise järel moodustas Vaosse Eesti Vabariigi poolt mõisnikele kinnimakstud maast ja varast riigimõis. Nõukogude ajal oli omandivormiks vaheldumisi sovhoos ja kolhoos.

Viimase maareformiga on omaaegne Vao kolhoos jagatud väiksemateks tootmisüksusteks, mis elavad omaette elu ajaloolistes hoonetes. Mõisasüda hoonestus kuulutati põllumajandusreformi käigus nn. keskuse tervikvaraks, mille terviklikust ei tahetud lõhkuda. Reformikava kohaselt jäi hoonete omanikuks kolhoosi õigusjärglane osühing Vao, sealhulgas sinna oma oskused

paigutanud endise kolhoosi liikmed ja nende pärijad. Ühtset kompleksset äriplaani kogu hoonestiku sihipäraseks kasutamiseks ei õnnestunud leida ja praegu on 15-l muinsuskaitsealusel hoonel 8 omanikku ning tuuleveski on määratletud omanikuta varaks. Pea sama saatusega on OÜ Vao Varahoidja omandisse jäänud viinavabrik ja tall-tõllakuur, mis pole seni kedagi huvitanud. Väike-Maarja Vallavalitsusele kuuluvad tornlinnus, meierei ja valitsejamaja. Kõige intensiivsemat kasutamist leiab OÜ-le Turva kuuluv ait, kuhu on paigutatud pood. Samale firmale kuulub ka ait. Ühe karjalauda omanik on garaažiühistu "Autotal", sauna omanikuks on Vao Auto-Motoklubi ja rehe omanikuks AS Vao Agro. Impoosantse sisearhitektuuriga pritsikuuri kasutab selle omanik OÜ Palk Tarnex garaažina. Karjalaudad, magasiinid ja sepikoda on eravalduses.

Mis saab edasi? Kuidas ja milleks saab kasutada tulevikus Vao mõisaansamblit, kahjustamata tema terviklikkust ja välisilmet? Milleks rakendada seni kasutult seisvaid hoonet? Kuidas saada lahti karuputkedest ja muust umbrohest ning korrastada tiigid?

Kirjeldan allpool mõningaid võimalusi andmaks Vao mõisale ja Väike-Maarja vallale uusi funktsioone ja ideesid, mis üksteist ei välista, vaid mõistlikul viisil rakendades omavahel põimuvad ja täiendaksid üksteist.

Ökoloogiakeskus - Rohelise Maakonna koosseisus - Pandivere veekaitseala tingimustes maheda põllumajanduse ja loodussäästliku tööstuse probleemide uurimine ja õpetamine, sealhulgas:

- heitvete puhastusseadmete täiendamine looduslike süsteemidega (Kure talu kopli pajuistandust serpentiinkraavitus täiendada looduslike lodudega jõelammil);

- Vao kruusakarjääri rekultiveerimine: jõulukuuseistanduse rajami-

ne väljatöötatud alale ja selle ühendamise Ebavere Jõuluvannamaa puhkekompleksi ja suusaradadega;

- Varangu kriidikarjääri kriidi- ja turbavarude kompleksne kasutamine ja kala- ning vähikasvanduse rajamine madalaveelistesse jääkjärvedesse;

- veskitammi ja paisjärve taastamine mõisa läbivale jõeharule tornlinnuse kohal;

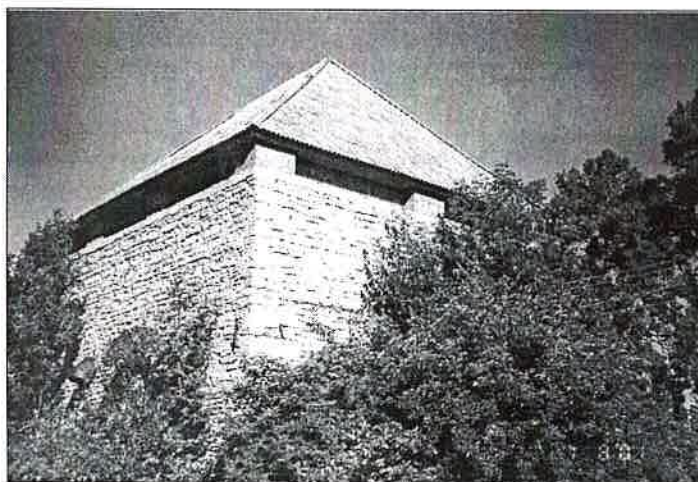
- puisniidu taastamine jõeäärsetel aladel Vao küla kohal pärandkultuuriväärtuste programmi osana.

Seda kõike ja veel palju muudki saab teha koos Väike-Maarja kolme kooliga, kasutades ära Vao karjääri rajatud päästekooli õppeväljakute võimalusi. Kasulik oleks kaasata Põllumajandusülikooli ja Türi Kolledži õppureid ja õppejõude.

Ajaloo- ja kultuurikeskus. Vao mõisasüda iseenesest on Balti-Saksa ajaloomälestis, millega liituvad naaber-mõisad Kiltsi (Krusensternid), Varangu (Wrangelid) ja paljud teisedki lähikonnast. Kaalu tõstaks tunduvalt Balti-Saksa kultuuriloolase väljapaneku laiendamine muudesse hoonetesse ja loodusesse. Asjale tuleks kasuks tosin hektari suuruse muinsuskaitseala loomine ajalooliste hoonete ümber. Kõigi ehitiste rajamiseks kasutatud pae-murru üks sein tasuks välja puhastada. On ju tegemist meie ühe dekoratiivsema ehitus- ja viimistluskiviga - rõngas- ehk sõrmuspäga. Vao küla ja mõisa asukoht allikaterohke jõe ääres ja paepealse õhukese mullakihiga põllud viitavad muinas-asustusele seal. Idse asustusalaga liitub orgaaniliselt Ebavere mäe kaitseala kujundamine looduspargiks meie ürglooduse ja maausu demonstreerimisega taastatavas hies.

Ebavere mäe külje all on Vabadussõja kangelase Johan Pitka talu asukoht. Väärib märkimist, et Vabadussõja eest omistas Inglismaa talle lordi tiitli.

(järgneb järgmises infolehes)

RAAMATUKOGUPÄEVAD
20.-30. OKTOOBRIINI

Raamatukogu päevadest

“Tule raamatukogusse, teadmine on jõud!”

Traditsiooniliselt tähistatakse igal aastal oktoobri lõpus raamatukogupäevi, kus tähelepanu all on raamat, raamatukogu ja lugeja. Nende päevade raames korraldatakse mitmeid üritusi nii lugejatele kui raamatukoguhoidjatele. Käesoleval aastal on raamatukoguhoidjate tähelepanu koondunud Paidesse, kus toimub maaraamatukoguhoidja päev, ja Tartusse ning Tallinna, kus toimub traditsiooniline raamatukogudevaheline võistlus - infootsing internetis ja lastele suur raamatukonverents.

Väike-Maarja Valla Raamatukogu raamatukogupäevade kava kujunes järgmiseks:

22. 10 - lasteaia vanematele rühmadele - Neti vanaema jututunnid

23. 10 - tuntud väikemaarjalase - kirjanik Erich Meerja luulekogu “Liivakella helin” esitlus ja raamatute müük. Luulekogu sisaldab ka mitmeid Väike-Maarjast inspireeritud luuletusi.

24., 25. 10 - aimeraatutepäevad 5.-6. klassi õpilastele, kus peale uute aimeraatutega tutvumist said osalejad informiinis (küsimustele vastamises) oma osavust proovida. Parimatele auhinnad.

26. 10 - lastealastele videotunnid lemmikmuinasjututege-
lastega.

Kuna käesoleval aastal oli juubelisünnipäev väga paljudel lastekirjanikel, siis kuulutasime välja **joonistusvõistluse ja kirjandusliku viktoriini**, austa-
maks väikese meenutusega järgmisi kirjanikke: Herta Laipak, Voldemar Miller, Heljo Mänd, Dagmar Normet, Robert Vaidlo, Enn Kippel, Julius Oro, Ira Lember, Priit Pärn, Jaan Rannap, Uno Leies, Olivia Saar ja Helju Rammo.

Joonistusvõistlus kutsub illustreerima eespoolnimetatud kirjanike jutte või luuletusi valitud tehnikas ja formaadis. Huvitavamad tööd saavad auhinnatud ja raamatukogus kõigile vaatamiseks välja pandud. Selleks soovin kõigile noortele kunstnikele head fantaasialendu ja palun esitada tööd hiljemalt **6. novembriks raamatukogusse**. Ootame ka Kiltsi ja Triigi laste joonistusi.

Viktoriin on samuti pühendatud nimetatud kirjaniku loomingule, kuid sisaldab ka üldisi nuputamisiülesandeid. Küsimustele saab kõikidest raamatukogudest ja vastused palun tuua raamatukogusse hiljemalt **6. novembriks**. Täpsemad juhendid on kirjas kuulutustel. Parimad lahendajad ja joonistajad saavad auhinnad **8. novembril kell 15.00 raamatupool Väike-Maarja raamatukogu lugemissaalis**.

Kui sattud lähiajal raamatukogusse, heida pilk lastekirjanduse riiulite poole, seal on välja pandud mitmed teosed, mis sind abistavad õige valiku tegemisel – millist teost illustreerida või kuidas küsimustele vastata.

30. oktoobril kell 11 algab Tallinnas Rahvusraamatukogu suures konverentsisaalis lastekirjanduse konverents “Ei jõua üles lugeda”, mis on pühendatud eesti lastekirjandusele. Ettekan-
neteks on üle Eesti paljude koolide õpilaste uurimustööd aasta tähtkirjanike kohta. Konverentsile sõiduks tuleb ette registreerida. Infot vt ÕL, 28. sept.

Novembri keskel tuleb meile külla kirjastus Avita esindus, kes selgitab õpilastele, kuidas käsikirjast saab raamat, missugune on kirjastuse roll raamatu saamisloos.

Novembri lõpus kõneleb Tartu O. Lutsu nim. Keskraamatukoguhoidja Tiina Tarik kõigile raamatuhuvilistele kaasaegsest tõlkekirjandusest.

KILTISI RAAMATUKOGUS toimuvad raamatukogutunnid 1.-3. klassile, lasteaia mudilastele ettelugemise tund ja paljude lemmiku – Olivia Saare luuleõhtu. Loomulikult on väljas ka teemakohased näitused.

TRIIGI RAAMATUKOGUS on näitused ja väljapanekud lastekirjanike loomingust, lugejaküsitlus ja raamatukogutund õpilastele “Tutvume raamatukoguga”.

IGAPÄEVASTEST TÖÖDEST

Vaatamata sellele, et uus raamatukogu juba kaheksa kuud lugejatele avatud on, tuleb kogu aeg ikka veel midagi täiendada,

parandada ja juurde muretseda.

Suvel pandi raamatukogus üles **kabinetiarvuti**, mis algse idee järgi pidi olema kasutatav pikemate tööde ja referaatide kirjutamiseks või pangateenuste osutamiseks. Paraku vallutasid arvuti kohe noored infohuvilised ja suve läbi olid arvutil kõik ajad kinni pandud. Kinnine ruum soodustas aga omapead tegutsemist ja nii tekkisidki arvutisse ka piraatmängud, mida siis hulgakesi hea mängida, oli muidki reeglite rikkumisi. **Kabinetiarvuti ei ole mängimiseks**, seal saab edaspidigi E-maille saata ja pangaga suhelda või infot otsida, alati on oodatud referaatide või pikemate tööde kirjutajad. Olenevalt olukorrast eelistame siiski selle arvuti juures tõsisemaid kliente näha.

Lähiajal on raamatukogus oodata veel ühe **lugejaarvuti** kasutuselevõtt, mis samuti sisaldab Internetti ja teisi olulise-
maid programme. Edaspidi on selle arvuti kaudu võimalik tutvuda raamatukogu elektroonilise kataloogiga.

Uus maja ja uus aeg nõuab ka raamatukogu igakülgset tehnilist arendamist. Selle nimel on vallas mitmeid pingutusi tehtud ja Urmas Reinarti abil tänaseks päevaks olulisemad hanked juba sooritatud, tehnilised vahendid muretsedud ja üles pandud. Hiljuti saime kätte saada raamatukogude andmebaasi, mida hakkame meie raamatukogude kohandama. Selle tööga loodame valmis jõuda umbes aasta pärast, et siis edaspidi üle minna arvutilaenuutamisele, nagu seda praegu keskraamatukogus juba tehakse. Kui te edaspidi näete raamatutel sinna kleebitud võõtkoodi ribasid, palun neid mitte rikkuda ega ära kiskuda, need on olulised arvutilaenu-
tamisel.

Lugemissaalis saab nüüd kasutada kileprojektorit, vaadata televiisorit ja videofilme, aasta lõpus on kavas AIP-i muretseda skanner. Kõiki neid, kes raamatukogusse jalgrattaga sõidavad, peaks rõõmustama rattahoidja, mis ka lähinädalatel valmib. Loodetavasti saab sel sügisel raamatukogusse kuiva jalaga, sest maja ette ehitatud

sadevete kanalisatsioon juhib liigse vee ära. Suur tänu firmale Antaates, kes läbi kuuma suve ja äikesetormide meie maja fassaadi viimistles. Tulemus on kaunis!

PISUT STATISTIKAST

On suur rõõm, et väikemaarjalased on oma uue raamatukogu omaks võtnud ja seda aktiivselt kasutavad. Tavaline statistika näitab, et lahti oldud kaheksa kuu jooksul on arvulised näitajad sama suured kui eelmise aasta lõpus. Juba see tõestab, et vajadus uue maja järele oli tohtu. Meil on praegu 1021 lugejat, 28408 laenu-
tust, 11122 külastust.

RAAMATUKOGU KÜLASTAMISEST

Septembrist alates oleme jälle avatud ka laupäeviti 11-15 ja pikenes lahtiolekuaeg tööpäeviti – 11-19, AIP laupäeviti 10-18, tööpäeviti 12-20.

Meil on oma külastajatele ka palve – kasutage susse, sest ilmad on juba väga muutlikud ja kellelegi ei meeldi porised põrandad. Ka suuremad kotid ja üleriided palume jätta garde-
roobi, nendega lugemisaalas ei sisene.

Väga aktiivselt kasutatakse meie lugemissaali koosolekute või konverentside korraldamiseks. Kaks korda nädalas kogunevad siia tulevased autojuhid, siin peavad oma koosolekuid vallavolikogu ja volikogu komisjonid jt. Vabu aegu on siiski veel, nii et võite julgesti meie poole pöörduda, kui mingiks ühisürituseks ruume vaja. Valla asutustele on ruumi kasutamine tasuta, teiste käest küsime väikest üüri.

Raamatukogu on kõigile avatud ja igaüks on teretulnud siia pöörduma oma info- või lugemisenälgla kustutama. Kuigi aasta lõpp ja terve järgmine aasta on meie eriti kiire sisetöö poolest – kogu raamatufond tuleb võõtkoodistada ja sisestada elektroonilisse kataloogi – on ikkagi esikohal iga lugeja lugemishuvid.

Irma RAATMA

VÄIKE – MAARJA VALLA RAHVASPORDIKLUBI TEATAB

Eesti valdade IX suvemängud toimusid 16. – 17. juunil Vändras. Algul oli meil plaanis välja minna neljal alal, aga mitmesuguste kokkusattumuste tõttu jäi kõieveovõistlusel osalemine võistlejate puudumise tõttu ära. Osa võtsime kerge-

jõustiku-, jalgratta- ja mälumänguvõistlustest. Kokkuvõttlikult öeldes ei olnud tähtede seis meile eriti soodne, jäime 65 valla hulgas 19. kohale, seega jäime eelmise aasta tulemusele tugevasti alla.

Kergejõustikus tulid auhinnalistele kohtadele Ants Einsalu meesveteranide hulgas 800 m hõbemedalile ja 3000 m pronksmedalile, Maili Tannbaum naiste kettaheites pronksmedalile ja Sandra

Kullas tütarlaste arvestuses pronksmedalile.

Kuue parema hulka jõudsid veel Gaide Ilves, Kätlin Jurtom ja Ants Rikberg kahel alal, Maili Tannbaum ja Aire Võidula ühel alal.

Maastikurataste krossis jäi meie paremaks Tiit Sinisalu neljas koht.

Ants RIKBERG

KULTUURIKALENDER

November 2001.a.

Väike-Maarja Rahvamajas

- 1. nov. kell 19 - Hingedepäeva KONTSERT (salongiõhtu) Henry Laks - laulud, luule, maalid. Pääse 25 kr.
- 4. nov. kell 18 - ESTRAADIETENDUS "Phaunwere nokkijad". Pääsmed: 45 kr., pensionäridele ja õpilastele 30 kr. Eelmüük kuni 30. oktoobrini.
- 9. nov. kell 21 - DISKO noortele
- 10. nov. kell 11 - BEEBIDE PIDU
- 14. nov. kell 12 - LASTETEATER "Reky" "Sööbik ja Pisik"
- 17. nov. kell 20 - PEREKLUBI stiiliõhtu SOENG. Tantsuks ansambel Compact. Üllatuskülastused
- 23. nov. kell 17-20 - DISKO lastele
- 23. nov. kell 21 - DISKO noortele
- 28. nov. - muusikakooli 5. AASTAPÄEVA KONTSERT.
- 1. -25. novembrini - Liivi Erala isiknäitus SUVEÕÖUNE-NÄOD kui SPIEL. 6 mängulist maastikku ehk 6 unenägu + tekstid
- 6. nov. - ÜHISKÜLASTUS Tallinna Draamateatrisse "Väike õuduste pood". Väljasõit kell 16.30 rahvamaja eest.
- 22. nov. - ÜHISKÜLASTUS linnahalli "Hüljatud"
- On veel vabu pääsmeid! Osta pääse välja hiljemalt 2. novembriks.

Kiltsi Rahvamajas

- 18. nov. kell 15 - klubi "Härmalõng". Kadripäeva lintide ja lehvide STIILIPIDU

Detsember 2001.a.

Väike-Maarja rahvamajas

- 1. dets. kell 19 - isetegevuslaste KONTSERT-peoõhtu.
- 2. dets. - JÕULUKUU avamine keskväljakul (suure kuuse juures)
- 12. dets. - isetegevusringide kontsert valla 10. aastapäeva puhul (õppekeskuse hoones)
- 15. dets. - JÕULUKUU PIDULIK ÕHTU (valla 10. aastap.)
- 17. dets. - paljulapseliste perede JÕULUPIDU
- 18. dets. - Väike-Maarja piirkonna PENSIONÄRIDE JÕULUPIDU
- dets. - koduste laste JÕULUPIDU
- dets. - asutuste ja gümnaasiumi jõulupeod
- Detsembris Leelo Paasi ISIKNÄITUS.
- 1. jaan. kell 00.30 - UUSAASTATRALL

- 19. dets. - Triigi piirkonna pensionäride jõulupidu

Kiltsi Rahvamajas

- 20. dets. - koduste laste JÕULUPIDU
- 21. dets. - JÕULUPIDU

SPORDIKALENDER

VÄIKE-MAARJA VALLA 2001/2002 HOOAJA
SPORDIÜRITUSTE AJAKAVA

Oktoober:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 29.10 Valla MV koroonal I etapp

November:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 5.11. Valla MV lauatenise I etapp
- 12.11. Valla MV male I etapp
- 19.11. Valla MV kabe I etapp
- Vallalehes ilmub kokkuvõte kuu üritustest

Detsember:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 03.12. Valla MV lauatenise II etapp
- 26.12-28.12. Valla MV korvpallis
- Vallalehes ilmub kokkuvõte kuu üritustest

Jaauar:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 14.01 Valla MV kabe II etapp
- 26.01 Valla MV suusatamises I etapp
- Valla lehes ilmub kokkuvõte kuu üritustest

Veebruar:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 11.02 Valla MV sulgpallis I etapp
- 16.02 Valla MV suusatamises II etapp
- 25.02 Valla MV males II etapp
- Vallalehes ilmub kokkuvõte kuu üritustest

Märts:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 05.03 Valla MV sulgpallis II etapp
- 11.03 Valla MV koroonas II etapp
- 23.03 Valla MV ujumises
- Vallalehes ilmub kokkuvõte kuu spordiüritustest

Aprill:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 01.04 – 03.04 Valla MV võrkpallis
- 15.04 Valla MV mälumängus
- 20.04 "Georgi kange" võistlused
- 22.04 Lurichi kevadjooks
- Vallalehes ilmub kokkuvõte kuu spordiüritustest

Mai:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 19.04 "Pandidvere rattaralli"
- 25.05 "Pandidvere päev" (käesurumine, koduõllekonkurss, paariskorvpall)
- Vallalehes ilmub kokkuvõte valla kuu spordiüritustest

Juuni:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- Naisekandmise võistlus
- 23.06 Valla MV kõieveos
- Vallalehes ilmub kokkuvõte valla kuu spordiüritustest

Juuli:

- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"

August Lepik - 120

Jakob Liivi ja Märt Meose kõrval oli 20. sajandi algul üks olulisemaid kultuuritegelasi Avispea kooliõpetaja August Lepik. Suure töö August Lepiku eluloo uurimisel on teinud Asael Truupõld, kelle koostatud biograafia ilmunine jätkub järjejutuna Väike-Maarja valla Infolehes (algus veebruarikuu lehes).

AUGUST LEPIK (16.02.1881 - 27.02.1955)

Asael TRUUPÕLD

August Lepik tegi ka kõik kooli kirjatööd ära. Tänu temale on meil nende aastate kohta olemas Avispea kooli kroonika.

Maailm lähenes Teisele maailmasõjale. Riikidevahelised suhted halvenesid. Suur Venemaa Nõukogude Liidu näol hakkas ohustama kaks aastakümnet tagasi temast eraldunud ja iseseisvunud Kesk-Euroopa ja Balti riike. 1939.a. 23. augustil Saksa-Vene läbirääkimistel olime enda teadmata Venemaale maha müüdnud.

Edasi jutustab August Lepiku tütar Valve: "Elasin siis Rakveres. Linnas levisid igasugused kuuldused baaside lepingust Venemaaga. Juba ida poole üksi oli halb vaadata, sealt hakkas meile lähenema midagi kohutavat ja sünet. Peagi hakkasid Eesti Vabariigi pinnale tulema Vene sõjaväelased. Nende baasid paiknesid üle kogu Eesti. Peasuund oli Narvast Tallinna poole.

Õde Linda oli siis Haljallas õpetajaks. Vene sõjavägi tuli katkematu vooluna idast. Inimesed said seda tee ääres nähes kohutava elamuse osaliseks. Rakverest nad läbi ei läinud. Hiljem majutati osa väeosi linna.

Meie majja pandi elama üks ukrainlasest ohvitser oma prouaga. Nende valdusse läks üks tuba ja veranda. Ema rääkis hästi vene keelt ja ajas nendega juttu. Ühel õhtul kutsus ema neid meie lauda teed jooma. Proua oli hädas söögiriistade käsitsemisega. Lauas oli ta kui arglik linnuke, jälgides hooliga, kuidas eestlased söid. Püüdlis matkida meid, et olla ka ise kultuurne inimene.

1939. a. novembri lõpus puhkes Soome ja Venemaa vahel Talvesõda. Väike Soome pidas vapralt vastu ja säilitas oma iseseisvuse. Võnnusverest pärit Karl Saage võitles ka Soome poolel. Meie olime aga juba kaotanud. Tulevik oli teadmatu. Siin oli juba vene sõjavägi.

Isa oli olnud ettenägelik ja ehitanud Rakvere linna Roosi tänavale kolm maja. Siia kulus suur osa isa palgast ja meil tuli üsna kokkuhoidlikult elada. Viimane maja sai valmis 1937.a. paiku. See oli oma pere jaoks mõeldud. Alumisel korrusel oli neli tuba, ülal kaks tuba ja köök. Isa arvestas, et Avispea kooli ei saa ta jääda igaveseks. Ükskord tuleb aeg ära minna ja ruumi anda järgmisele koolijuhatajale. Nüüd olid Rakveres majad juba olemas ja ruumi jätkunuks

kõigile neljale lapsele.

Alguses ostis isa 2,5 ha suuruse krundi. Sinna planeeris ta ehitada kaks maja. Teise majja tuli üürnikuks ajutiselt keegi naiskutsesekooli juhataja. Kui mina siis pidin Rakveresse elama jääma, ütles üürnik, et tema välja ei koli - ehitagu meie endile veel üks maja. Ja nii isa ehitaski veel kolmanda maja ja seda ainult meile.

Majade ehitamiseks vajaliku puumaterjali sai isa kaasavarana isatalust "Kasemäelt" - Loksalt. Vanem poeg päris talu, noorema poja osa maksti välja metsamaterjaliga. Tütred olid selleks ajaks juba majast välja läinud ja abielus. Olime veel väikesed koolilapsed, kui juhtisime hobuseid lauakoormatega Loksalt Rakveresse. Isa pidi meile siis enne linna vastu tulema ja linnas liikuda aitama. Kord aga läksime teist teed ja pidime ise pikkade lauakoormatega linna vahel hakkama saama.

1940.a. kevadel lõpetas isa käe all veel Avispea kooli viimane lend.

21. juunil 1940.a. sündmused tegid lõpu endisele vabale Eestile ja ta ühiskondlik-poliitilisele korrale. Nõukogude Liidu okupatsioonivägede toetusel pandi pukki kuu lekas nukuvalitsus. Selle üheks esimeseks sammuks oli Kaitseliidu ja teiste riigikaitseliste ja isamaaliste organisatsioonide laialisaatmine ning nende varade äravõtmine. Kuna isa oli Kaitseliidus propagandapäälilik, siis oli peagi oodata vaenulikke samme tema vastu. Ka teised isa ühiskondlikud ametid muutusid "liigseks", neile kohtadele paigutati valla punategelased.

Enne uue kooliaasta algust öeldi isale koolijuhataja koht üles - saadeti "vabatahtlikult" pensionile. Enam ei sobinud ta uue, nõukogude korra inimesi kasvatama. Üldisi sündmusi jälgides võis kõike seda juba ette aimata. Nüüd oli see käes ja Avispealt tuli lahkuda jäädavalt.

Isa elas seda siiski rängalt üle. Avispea koolis oli 39 tööaastaga ta elutöö. Siin oli ta üles kasvatanud kaks põlvkonda ümbruskonna inimesi. Ta tundis kõiki elanikke ja nende elu põhjalikult. Isa oli tuntud tubli töömehena nii kooli kui ka seltskondliku töö alal. Siin oli ta loonud perekonna ja siin oli kodu.

Austuse ja tänu märgina tehtud töö eest korraldati tema lahkumise puhul Avispealt kohalikus pritsimajas koosviibimine. Sellest võttis rohkesti osa ka endisi õpilasi, nüüd juba täis- ja keskikka jõudnud mehi ja naisi. Õpilased andsid isale üle oma nimedega nakkkoites auaadressi.

Uueks koolijuhatajaks määrati senine õpetaja Endel Vaiksalu, sündinud 3.11.1913.a. Vihula vallas, elanud aga kogu aeg Vao vallas. Hariduse saanud Põdrangu ja Väike-Maarja algkoolis ning Rakvere Õpetajate Seminaris ja Tartu Pedagoogiumi juures, mille lõpetanud 1933.a. Varem õpetajana töötanud 6 aastat, neist 4 Avispeal.

Uue õppekorra kohta kirjutab Endel Vaiksalu järgmist.

"Üleminekuga uuele riigikorrale ja liitu-

misega Nõukogude Liiduga augustis 1940.a. käis kaasas endise kooli hoolimatu lammutamine, kusjuures asemele panna ei olnud peaaegu midagi. Ringkiri järgnes ringkirjale, polnud aga mõeldud, kuivõrd neid oli võimalik täita. Paljud korraldused olid nähtavasti tõlgitud vene keelest, niivõrd eluvõõrad olid need.

Õppekavad muudeti põhjalikult, sellega koos muutus ka tunnikava. Ära jäeti usuõpetus, ignoreerides sellega nii omaaegset rahva otsust. Enamgi veel: õpetus koolis pidi olema kindlalt usuvastane. Usuvastane moment tuli sisse viia iga aine õpetamisel, võimalikult igasse tundi.

Õpikutest kõrvaldati kõik emakeele ja ajaloo lugemikud, samuti maateaduse õpperaamatud. Ülejäänud õpikute suhtes tuli teostada valju "tsensuuri" - kõrvaldada väljalõikamise või ülekatmise teel kõik "kõlbmatud" kohad. Selles mindi kohati lausa narrusteni.

(järgneb järgmises infolehes)

Killukesi Väike-Maarja argipäevast

("Naine läks lehmaga üle mäe"
Hando Runnel, Võhmuta)

I Lilian'ile

Lilian läks kandekotiga üle tee.
Millegipärast on kurb tema meel.
Möödunud on külm-karge talveöö
ning raamatukogus on ootamas töö.

1999.a.

II "Ammemäe" poes

Hommiikul kui ärkan vara
ja kui uni läinud ära,
jätan maha sooja voodi,
putkan Pugoneni poodi.
Ühes ruumis müümas Malle,
teises kaupleb veetlev Ville.
Malle kannab punast põlle,
endale ma luban õlle ...

III Sides

Kui aga vajan hingepidet
tuleb mulle meelde side.
Vii posti, hinda ära määra,
nii tööd me teeme päevast päeva.
Tööle anna ainult valu,
tööpere nimeks "Beil" ja Talu
ning Sirle nagu elav ehe
ulatab mulle "Postimehe" ...

2001.a.

Eduard HARMANTS

Väike-Maarja Muusikakool 5 aastane

Juba natuke üle viie aasta kostab Väike-Maarja Rahvamaja teiselt korruselt pillihääl. Kui suures koolis tunnid lõppevad, tõttavad lapsed pillikastide ja noodimappidega muusikakooli, et leida avastamisrõõmu kaunis muusikamaailmas.

Küllap oli ka kahtlejaid, kui muusikakool astus oma esimesi sammukesi. Nüüd on aga Väike-Maarja Muusikakoolil kindel koht kohalikus haridus- ja kultuurielus. Aga mitte ainult kohalikus. Kooli mõõtmel on kasvanud välja meie valla piiridest. Peale Väike-Maarja laste õpib siin ka lapsi Rakkest, Porkunist, Assamallast, Vajangult ja Tamusalust. Praegu õpib Väike-Maarja Muusikakoolis 71 õpilast ning õpitavaid erialasid on 10: klaver, viiul, akordion, flööt, klarnet, saksofon, trompet, tromboon, tuuba ja kitarr. Muusikakoolis tegutseb oma koor ja loomisel on ka orkester. Mõlemad kollektiivid võtavad osa 2002. a. suvel koolinoorte laulupeost Tallinnas.

Viis aastat tagasi alustasid Väike-Maarja Muusikakoolis tööd õpetajatena Regina Triebstok (Altrov), Raivo Narits, Eve Sarnet, Väino Pall, Meelis Allsoo ja Vallo Taar. Praegu on nendele lisandunud veel klaverieriala õpetajad Valve Libene

ja Marina Tsarkova, muusikaloo õpetaja Sirje Sõnum ning kontsertmeister Rutt Vilu. Kooli koori juhatab õpetaja Ly Ipsberg.

Väike-Maarja Muusikakool on Eesti üks nooremaid ja seetõttu ei ole meil veel oma arvukat vilistlaskonda. Sel kevadel lõpetasid meie kooli kaks klaverieriala õpilast – Inga Murula ja Kaili Laks.

Miks õpivad lapsed muusikat? Ikka selleks, et endale ja teistele rõõmu valmistada. Väike-Maarja Muusikakooli õpilased on esinenud pea kõigil kohalikel üritustel ja ka naabervaldades. Meie õpilased on esinenud ka vabariiklikel üritustel ja konkurssidel ning saavutanud arvestatavaid tulemusi: vabariiklikul konkursil II koht ja rahvusvahelisel konkursil III koht. Peale selle osalevad meie kooli muusikud ka Virumaa Noorteorkestris ja ENPO-s (Eesti Noorte Puhkpilliorkester). Hetkel on üle poole Väike-Maarja Pasunakoori liikmetest noored muusikud. Kindlasti on muusikakoolis õppimine lastele täiendavaks koormuseks ja lisab teatud muresid ja kohustusi ka nende vanematele. Aga ütleb ju vana tarkus: kes teeb, see jõuab.

Nende viie aasta jooksul on ka muusikakooli töötajad

paranenud. Alustasime kolme klassiruumi ja kahe klaveriga. Nüüd on ruumi tublisti rohkem ja ka muusikainstrumente lisaks soetatud. Loomulikult on meie kooli peamiseks toetajaks Väike-Maarja Vallavalitsus, aga oleme abi saanud ka erinevatelt fondidelt, eelkõige Eesti Kultuurkapitalilt. Meile on annetanud pille ja noote ka oma valla inimesed. Oma tegevuses oleme abi saanud kohalikest ettevõtjatelt. Siinkohal tahangi tänada kõiki lahkeid toetajaid! Ootame ka edaspidi mõistvat suhtumist.

Kindlasti ei saa kõikidest meie kooli lõpetajatest kutselised muusikud, heliloojad, dirigendid... Võib-olla mõnest

siiski! Aga kindlasti saavad nemad endale ellu kaasa hea sõbra – muusika. Nendest saavad inimesed, kes oskavad kuulata ja nautida head muusikat. Nemad mängivad ka tulevikus kohalikes orkestrites, ansambles, laulavad koorides... Ükskõik, kuhu neid elu ka ei viiks.

Lõpetuseks tahan õnnitleda kõiki Väike-Maarja Muusikakooli õpilasi ja õpetajaid meie kooli väikese juubeli puhul!

28. novembril toimub Väike-Maarja Muusikakooli 5. aastapäeva kontsert, kus esinevad meie kooli õpilased ja õpetajad. Ootame rohket kuulajaskonda!

Vallo TAAR

JUMALATEENISTUSED

Väike-Maarja kirikus

28. oktoobril kell 11.00

1. novembril kell 11.00
PÜHAKUTEPÄEV

2. novembril kell 18.00
HINGEDEPÄEV

4., 11. ja 18. novembril kell 11.00

25. novembril kell 11.00
KUNINGAS KRISTUSE PÜHA. SURNUTE
MÄLESTAMINE

Pühapäevakool pühapäeviti kell 12.30 pastoraadis

Koguduse vaimulik Tauno Teder elab Väike-Maarjas,
Ehitajate tee 7-10, tel. 61 956, mobiil 05210524
interneti koduleheküljel aadressil
<http://www.v-maarja.ee/kirik/>

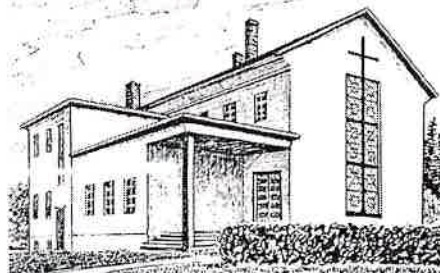

Avispea kirikus

Igal pühapäeval
kell 10.30

Buss väljub
Kiltsist (bussipeatusest) kell 9.45,
Väike-Maarjast (bussijaamast)
kell 10.00,
Triigist (bussipeatusest) kell 10.05,
tagasi Avispea kirikust kell 12.15

Avispea kiriku vaimulik on Eerek
Preisfreund, telefon 35 450.

Triigi Spordihoone

ootab kõiki spordisõpru
kasutama jõusaali ja mängima

- koroonat
- lauatennist
- kabet
- malet
- korvpalli
- võrkpalli
- sulgpalli

Spordihoone on avalikuks kasutamiseks avatud pühapäevast neljapäevani kell 16.30 - 21.30. Teistel kellaaegadel ning reedeti ja laupäeviti on ruume võimalik kasutada eelneval kokkuleppel spordihoone juhtajaga.

Ühe õhtu pilet maksab täiskasvanul 10 krooni, kuupilet 50 krooni, perepilet (2 täiskasvanut) üheks kuuks 70 krooni. Lastele ja õpilastele tasuta.

Info ja pallimängusaali reserveerimine telefonil 35 375.

Aule REBANE

Kallid naised!

Kutsume teid osalema Väike-Maarja Naisseltsi poolt korraldatavast **kodude puhastamise õppepäevast** 27. oktoobril algusega kell 11.00 Väike-Maarja Õppekeskuse saalis.

Kavas on järgmised teemad:

- koduse koristamise kergemaks muutmine
 - sobivate koristusvahendite tutvustamine
 - puhastusainetes orienteerumine
 - nippe
 - soovi korral võimalus osta või tellida koristusvahendeid
- Õppepäeva viib läbi Helge Alt.

Osalustasu 15 krooni. Kogutud summa kasutatakse jõulude ajal heategevuseks Väike-Maarja Hooldekodus.

OÜ LANDEKER

ostab

**kasvavat metsa ja metsamaad,
hind kuni 60 000 EEK/ha.**

Tasu kohe!

Tel. 05179866, 05110415, fax 06335576

*Kusagil õitsevad meespead,
tasa liiguvad tuules...*

BRIGITTE SULTS	05.06.1923	-	22.09.2001
LEIDA EELMAA	02.09.1912	-	23.09.2001
HELMU USTAV	29.05.1913	-	27.09.2001
NIINA VIND	22.10.1929	-	07.10.2001
AMANDA KREEK	24.10.1916	-	12.10.2001

Väike-Maarja vald müüb

- garaažiboksi aadressil Väike-Maarja, Tare 13.
- 2toalise korteri aadressil Väike-Maarja, Säde 1-11.

Info telefonidel 61830 ja 05053558,
Kaarel Moisa.

*Kaks naerusaart,
kaks nutusaart,
kaks oma lapse silma halli -
mis võiks veel ilmas olla kallim!*

AL-DRA KUNGLA	19.09.2001
ERICH OJASALU	27.09.2001
HENRIK VILLEM SEPPING	28.09.2001
KATARIINA POPS	03.10.2001
ROLAND TULTSEV	05.10.2001

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

Õnnitleme!

*Hetkeks aastate pügalaid loenda,
versta postile nõjata selg.
Las sügispäikese sära sind soojendab,
ikka reipana tunne end.*

Oktoobrikuu sünnipäevalapsed

ALIIDE RAE	01.10	-	90
MARTA REBANE	02.10	-	84
JELISAVETA TEPPER	02.10	-	92
SAIMA LEMETTI	04.10	-	75
LINDA KASO	06.10	-	86
MARE KIVILA	09.10	-	83
LEIDA SAAGE	18.10	-	81
EMMA-LOVISA JALAKAS	18.10	-	92
ALEIDA-JOHANNA AIA	19.10	-	88
EKATERIINA NIINEP	28.10	-	83
HELMUT-HEINRICH KIPPEL	30.10	-	80

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

